

voluntariat **pel valencià**

MEMÒRIA 2007

Voluntariat pel Valencià

Josep Grollo, 91-baix.
46025 Benicalap (València)
Tel: 902 430 237

www.voluntariatpelvalencia.org
correu@voluntariatpelvalencia.org

És un projecte de:

escola
valenciana
FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
PER LA LLENGUA

Introducció	3
Finalitat i dinàmica del programa	4
Objectius	6
Activitats	7
Avaluacions	10
Organització i Gestió	11
Imatge corporativa	13
Dades estadístiques	14
Perspectives de futur	15
Premsa i mitjans	16

El Voluntariat pel Valencià és un programa lingüístic creat l'any 2005 per Escola Valenciana - Federació d'Associacions per la Llengua, entitat que treballa per la normalització plena del valencià com a objectiu fundacional.

Cal situar-se en el context valencià, és molt peculiar i cal entendre'l per a poder recuperar el prestigi de la nostra llengua, la qual sent oficial amb el castellà, sempre és la minoritzada.

A les escoles des de fa més de 30 anys, el valencià s'ha ensenyat amb total normalitat i està dins del prestigi acadèmic que més o menys s'ha pogut aconseguir –les estadístiques diuen que el nombre de persones amb coneixements de valencià és numèricament superior a fa 30 anys, però la realitat del seu ús és mínima, ja que institucionalment no està considerada de prestigi–.

Un dels grans reptes de futur és la integració dels ciutadans nous del punt de vista social, però també del lingüístic. En els últims cinc anys han arribat més de 600.000 persones d'altres països per a establir-se en les nostres terres i en l'àmbit educatiu prop del 12% dels xiquets escolaritzats són nous.

Considerem de MÀXIMA urgència facilitar que la gent del nostre poble parle valencià amb total normalitat i extenga el seu ús i estima a tots els nous i no valencianoparlants, pel fet que a poc a poc estem arribant, com diuen els SOCIOLINGÜÍSTES, a una fase de substitució lingüística al nostre territori i en la qual, el valencià, està en perill d'extinció.

El programa del Voluntariat pel Valencià, per les seues característiques, s'adequa a les iniciatives proposades per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua al LLIBRE BLANC DE L'ÚS DEL VALENCIÀ. Enquesta sobre la situació social del valencià, 2004.

El Voluntariat pel Valencià és el projecte de participació lingüística que té per objectiu posar en contacte voluntaris que vulguen destinar una hora a la setmana a conversar amb persones que volen llançar-se a parlar en valencià.

Este projecte posa en contacte voluntaris valencianoparlants que vulguen destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 setmanes) a conversar en valencià amb participants (aprenents) que necessiten reforçar l'aprenentatge de la llengua.

Abans de començar les trobades, els voluntaris i els aprenents segueixen unes orientacions bàsiques per poder mantenir estes converses. Amb esta iniciativa, a més de facilitar als aprenents un interlocutor per poder conversar en valencià, es vol incidir en el hàbits lingüístics dels valencianoparlants i consolidar la idea que el valencià és i ha de ser llengua d'acollida, a més de facilitar la integració i coneixença entre persones d'origen divers.

Als nouvinguts (especialment immigrants) els va bé que els ajuden a superar la possible inseguretad que provoca l'ús d'una nova llengua, d'una manera que difícilment es podria fer en el marc acadèmic d'una aula i amb els recursos únicament de l'administració i dels seus professionals. Una vegada les dues parts entren en contacte, només han de pactar dia, hora i lloc de trobada (una hora setmanal) i mantenir el compromís de limitar-se a la llengua oral. No es tracta de fer una classe particular; els voluntaris no han de fer de mestres.

Es tracta de conversar durant una hora a la setmana en valencià. Una vegada les experiències es multipliquen i els cicles de 10 setmanes acaben, recollim vivències que, a partir del fil conductor del valencià aprofundeixen cap a una convivència basada en el coneixement, la comprensió i el respecte de l'altre. La diversitat es viu com un factor d'enriquiment mutu. Tant per als voluntaris com per als aprenents, el Voluntariat pel Valencià es converteix en una forma de fer amistats i conèixer altres cultures. S'estableixen uns lligams, s'acosten formes de vida distintes i es promou la pertinença a una col·lectivitat, amb el valencià com a factor clau de comunicació i arrelament.

Parelles lingüístiques contenen les seues experiències al programa *Solidaris* de Punt 2

Objectiu general

El projecte del Voluntariat pel Valencià té com a objectiu general fomentar l'ús del valencià entre els ciutadans que viuen al nostre territori procedents tant de l'estranger com de la resta de l'Estat, i també als que resideixen fa anys a la Comunitat Valenciana, o que fins i tot hi han nascut, oferint situacions de comunicació i conversa a les persones que volen practicar el valencià.

Objectius específics

Un dels trets d'identitat cultural més valuosos és la llengua d'un poble; per tal d'estimar-la cal conèixer-la, i per aconseguir-ho oferim debades un regal: el projecte del Voluntariat pel Valencià.

Amb este projecte volem aconseguir que les persones les quals viuen amb nosaltres i volen integrar-se en la nostra cultura puguen participar directament d'ella aprenent la nostra llengua. Esta invitació és per a les persones nouvingudes (tant de la resta de l'Estat Espanyol com de l'estranger, així com també a les persones que han nascut ací i no han necessitat mai parlar valencià), i ara els oferim la possibilitat d'aprendre'l.

Els objectius específics són:

- Proporcionar experiències d'aprenentatge intercultural amb un enriquiment compartit.
- Encoratjar la inserció social i professional, i la seua participació activa.
- Oferir l'oportunitat de mostrar-se solidaris amb els altres.
- Aconseguir la integració social a la comunitat local.
- Fomentar l'establiment de nous llaços i intercanvi d'experiències.
- Incrementar el nombre de valencianoparlants i la seua estima per la llengua.
- Arribar a que un/a aprenent/a s'inscriba com a voluntari/a.

Ens trobem, doncs, en un moment de reforç, impuls i revitalització del programa Voluntariat pel Valencià.

Les característiques específiques de les activitats que es desenvolupen dins del projecte són les següents:

Grups de conversa

Una persona voluntària fa de dinamitzadora del grup, i el grup el formen uns 12 aprenents (màxim), i es tracta de fer parlar en valencià ordenadament i fer-los participar, seguint un torn de paraules al voltant d'un tema pactat prèviament el mes anterior a la conversa.

Un grup de conversa (imatge cedida pel programa *Solidaris* de Punt 2)

Club lector (tertulia literària)

Esta activitat consisteix en la proposta als participants de la lectura d'un llibre escrit en valencià d'un autor que puga col·laborar amb l'activitat assistint a una sessió amb els voluntaris i els aprenents. Es fa una anàlisi del llibre i es dona participació per a formular qualsevol consulta sobre l'obra o l'autor.

Passejades culturals

Es realitza una passejada pels centres històrics dels municipis, acompanyats d'un guia que va explicant la història de la ciutat a partir del seus monuments. La finalitat és utilitzar una jornada lúdica i cultural parlant en valencià amb tots, i no sols amb la seua parella lingüística.

Passejada cultural pel centre de València

Trobada del Voluntariat pel Valencià

Anualment es convoca als participants en el projecte a una trobada col·lectiva on tenen la possibilitat de conèixer més parelles lingüístiques i posar en comú les seues experiències.

Assignació de parelles del Voluntariat pel Valencià a Torrent (8/11/2007)

Tenint en compte que el projecte del Voluntariat pel Valencià s'ha de desenvolupar en àmbits concrets i locals, l'avaluació es farà de manera col·lectiva amb una cloenda de les 10 sessions, en la qual cada parella lingüística valorarà les seues experiències i les posarà en comú amb la resta.

Fins ara, la valoració del funcionament del projecte en estes sessions col·lectives ha estat **SEMPRE POSITIVA I MOLT ENRIQUIDORA**. En elles, a part de la posada en comú, les parelles s'animen a continuar endavant amb el projecte, considerant que no s'acaba l'aprenentatge de la llengua amb les primeres 10 sessions. Per això cal seguir avançant fins aconseguir que, si voluntàriament ho manifesta, un aprenent puga arribar a oferir-se de voluntari.

Voluntaris apuntant-se al programa del Voluntariat pel Valencià

La gestió d'este programa implica la participació de moltes persones i organitzacions, amb una atenció personalitzada que requereix d'un treball constant i continuat per part de l'organització, tant a nivell individual –la creació i el seguiment de les parelles lingüístiques–, com a nivell general –generar un sentiment de pertinença a un col·lectiu amb objectius comuns i proporcionar un reconeixement efectiu per la tasca duta a terme–.

El programa es gestiona procurant la participació del major nombre possible d'entitats i atenent totes aquelles persones interessades a participar-hi.

Una altra de les estratègies que Escola Valenciana va engegar per a consolidar el projecte és la compaginació de Voluntariat pel Valencià amb altres projectes d'altres entitats complementaris. És el cas de la campanya Adopta el Valencià, creada per Veu Pròpia i recolzada de forma institucional i econòmica per Escola Valenciana. Esta campanya es va redactar en diversos idiomes (àrab, romanès, castellà...) i es va adreçar a la immigració, convidant-los a fer seua també la llengua de les valencianes i dels valencians.

Xarxa d'organitzadors

Actualment el projecte Voluntariat pel Valencià compta amb una xarxa d'entitats (ajuntaments, sindicats, Universitat d'Alacant, Veu Pròpia) que gestionen de manera autònoma els participants i formen les seues parelles.

Els ajuntaments de Pego, Cocentaina, Sueca, Benlloch i Benissa s'han incorporat al grup d'organitzadors del programa durant l'any 2007.

A més dels ajuntaments anteriors també s'han realitzat presentacions del projecte en diverses Escoles de Formació de Persones Adultes i a l'Escola Oficial d'Idiomes de València.

En quant a l'estructura organitzativa cal destacar que l'oficina central del Voluntariat pel Valencià és l'encarregada de coordinar tota la xarxa, gestionar els participants, i fer les parelles dels municipis on no arriben els organitzadors locals.

Estructura logística

Una part dels voluntaris i aprenents s'inscriuen a la pàgina web i posteriorment les dades s'aboquen a una base de dades, la gestió de la qual es realitza des de l'oficina central. Les altres entitats i organismes que participen en el programa gestionen les seues dades particularment.

The screenshot shows the website layout for 'voluntariat pel valencià'. At the top, there is a header with the logo and the text 'voluntariat pel valencià'. Below the header, there is a navigation menu on the left with items like 'programa', 'voluntaris', 'aprenents', etc. The main content area features a 'Benvinguts' (Welcome) section with the text 'VOLS PARLAR VALENCIÀ? VOLS ENSENYAR-LO?' and 'AQUEST ÉS EL TEU PROGRAMA'. To the right, there is a sidebar with several news articles, including 'PRESENTACIÓ A SUECA DEL PROGRAMA VOLUNTARIAT PEL VALENCIÀ', 'EL VOLUNTARIAT PEL VALENCIÀ I LA FALTA DE VOLUNTAT', and 'PRESENTACIÓ DE LES PARELLES LINGÜÍSTIQUES A TORRENT'. The footer of the page includes the logo for 'escola valenciana FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS PER LA LLENGUA'.

Pàgina web del Voluntariat pel Valencià

Elaboració de la imatge corporativa

El logotip del Voluntariat pel Valencià, una V que en suporta una altra, vol representar l'ajuda mútua entre voluntari i aprenent.

Amb esta imatge s'han imprès fins ara més de 150.000 tríptics informatius i de promoció (valencià, castellà, romanès i àrab) i d'altres com ara motxilles, clauers i bolígrafs, per a consolidar la marca del projecte.

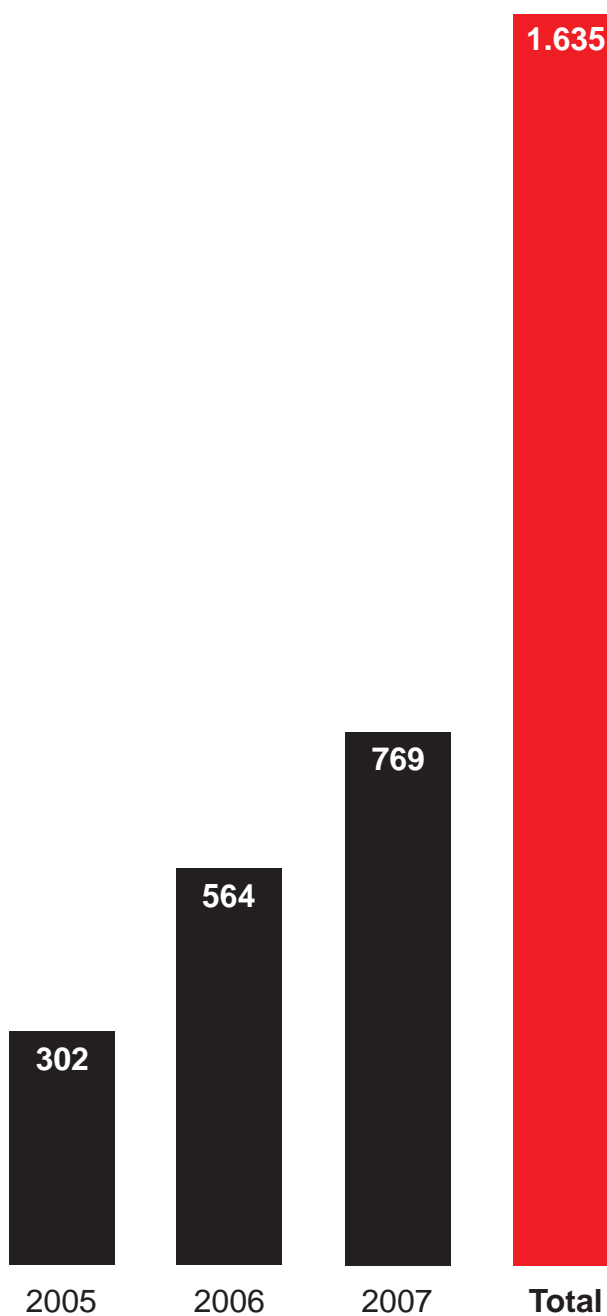
També s'han elaborat 15.000 enganxines, que s'han distribuït entre les editorials que publiquen manuals de valencià per als exàmens de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià com són: Bullent, Marfil, Tabarca, Adonay, 3 i 4.

A més, destinem personal del Voluntariat pel Valencià a tots els centres on es convoquen els exàmens de la JGCV per a repartir material de promoció del programa.

Al llarg de l'any 2007 s'han constituït més de 250 parelles des dels 40 ajuntaments organitzadors, que sumades a les parelles fetes per l'oficina central fan un total de 769 l'any 2007 i de 1.635 en tota la trajectòria del programa.

Hi han aprenents inscrits de 23 nacionalitats diferents.

Parelles lingüístiques constituïdes des de l'any 2005

Constatat l'èxit de la iniciativa i estabilitzat el seu funcionament, que se situa en la creació de 100 parelles cada 45-60 dies, l'objectiu del Voluntariat pel Valencià passa ara per ampliar la xarxa i enfortir els vincles amb les associacions d'immigrants. Per a dur a terme este propòsit, el projecte ja està buscant noves fonts de finançament que possibiliten l'augment del volum de treball i l'acompliment de les futures expectatives.

Així mateix, hem constatat que la creació de materials pedagògics que facen la funció de guia per als aprenents i voluntaris poden millorar els resultats del projecte. En este sentit, Voluntariat pel Valencià editarà pròximament un quadern de suport per a les trobades de conversa sota el títol de *Guia Didàctica del Voluntariat*.

La *Guia Didàctica del Voluntariat* inclou un decàleg de recomanacions sobre el programa, una bibliografia bàsica literària i de consulta lèxica i gramatical, així com un diccionari de barbarismes, un vocabulari i passatemps lingüístics (encreuaments, endevinalles...).

Un altre objectiu en l'estratègia a curt termini és incorporar al projecte a tots els ajuntaments que disposen d'oficines de promoció del valencià i normalització lingüística, signant convenis de col·laboració amb la finalitat d'incrementar el nombre de participants.

Però no només això, hem iniciat contactes amb el món empresarial per tal de crear el Voluntariat Empresa, una iniciativa que consisteix a oferir a empreses i entitats bancàries –com ara Bancaixa, la CAM, El Corte Inglés, Carrefour, Mercadona o Consum– el nostre programa per tal que es duga a cap internament a les empreses.

En la mateixa línia es volen establir contactes amb el món associatiu valencià per a desenvolupar el Voluntariat pel Valencià en entitats de moros i cristians, falles, fogueres i gaiates.

Així mateix, es pretén millorar el web del Voluntariat pel Valencià amb la intenció de potenciar-lo com a plataforma d'informació, de recursos didàctics i d'intercanvi d'experiències entre totes les entitats, organismes, voluntaris i aprenents que participen en el programa.

A principis del mes de març de 2008 encetarem una campanya intensiva de difusió del projecte Voluntariat pel Valencià als mitjans de comunicació i a la societat valenciana, que pretén centrar-se en els nousvinguts d'immigració recent.

La presència del projecte Voluntariat pel Valencià als mitjans de comunicació ha estat una constant al llarg d'estos anys, destacant per la seua difusió els programes següents: *Solidaris* de Punt 2, *En connexió* de Canal 9, informatius i magazines de la Televisió Pública de Gandia, Ribera TV i Sueca TV, Ràdio 9, Onda Cero-La Ribera, Cadena SER-Ràdio València, Ràdio Pego, Ràdio Cocentaina i d'altres.

També es realitza mensualment una col·laboració amb el periòdic de distribució gratuïta Xarxa Urbana, amb un vocabulari en diverses llengües.

Voluntàries al programa *Solidaris* de Punt 2

Vicent Moreno a *En connexió* de Canal 9